

پروژه‌های بسیج از ساماندهی حاشیه‌نشین‌ها تا کمک به مهاجرت معکوس

نیازهای روستاها و مناطق حاشیه‌نشین متفاوت است و برخی از آنها در انتظار ساخت خانه‌های امن و رسیدن خدمات بهداشتی و درمانی هستند و بعضی هم با انجام کارهای فرهنگی و ساخت یک کتابخانه و بخشی از مشکلاتشان را مرتفع کنند، البته شرایط روستاها فرق می‌کند و این راه و پل و توجه به وضعیت آب و خرد پهنکام محصولاتشان است که رونق را به این مناطق می‌آورد. بر همین اساس حالا بسیج و قرارگاه محرومیت‌زدایی با ارائه طرح و برنامه‌های کارآمد، در مناطق کم‌برخوردار حاضر شده و کمترین زمان ممکن هر آنچه در خواست و نیاز است را بر آورده می‌کنند. این مسئله موجب شده است نه تنها ساکنان و جوانان این مناطق به فکر ترک آب و خاک اجابتی خود نیفتند بلکه در مواردی هم با انجام مهاجرت معکوس، کسانی که کار و پیشه خود را رها کرده و به شهرها رفته بودند به خانه و کاشانه و زندگی قبلی خود بازگشته‌اند تا دوباره زمین‌های زراعی را سبز و دامداری‌ها را فعال کنند.

قرارگاه سازندگی و محرومیت‌زدایی بسیج همزمان با خدمات‌رسانی به مناطق محروم و روستایی کشور در عرصه‌های عمرانی، اقتصادی و معیشت، بهداشت و درمان در محلات حاشیه‌نشین شهر و سکونتگاه‌های غیر رسمی نیز با هدف کاهش آسیب‌های اجتماعی به دو صورت اقدام اساسی و اقدام فوری مداخله می‌کند.

نیروی بسیج، مهندسین ساکن در محلات حاشیه شهر و سکونتگاه‌های غیر رسمی را که به دلیل سیاست‌های غلط اقتصادی و توسعه‌ای در وضعیت نامناسب کیفیت زندگی به سر می‌برند، پوشش داده و با برپا سازی و ارائه طرح‌های حمایتی نیازهای آنها را در ابعاد گوناگون مرتفع می‌سازد. بر خلاف بسیاری از نظر به‌پس‌دازان غربی که حاشیه‌ها را تهدیدی برای جامعه می‌دانند، اما نیروهای جهادگر ضمن تلاش برای بهبود کیفیت زندگی حاشیه‌نشینان، این موضوع را با توجه به ویژگی‌های این مناطق، تبدیل به فرصتی برای پیشینیان از تولید دره‌های بزرگ و صنعتی و معیشت روستا کرده‌اند.

قرارگاه سازندگی و محرومیت‌زدایی بسیج، تغییر اولویت مسائل حاشیه‌نشینان از مباحث کالبدی به موضوعات اقتصادی و معیشتی را که حاشیه‌نشینان را تبدیل به حلقه وصل اقتصاد روستا به اقتصاد صنعتی و شهری می‌کند، به عنوان یک راه‌حل مناسب برای حل اساسی معضل حاشیه‌نشینان توسط مشارکت مردم دنبال می‌کند.

بر همین اساس ایجاد کارگاه‌های خرد و خانگی و صندوق‌های قرض‌الحسنه مردم‌یار بسیج از جمله اقداماتی است که نسبت به توانمندی‌های اقتصادی محلات حاشیه‌نشین صورت گرفته و حالا با گذری بر برخی حاشیه‌ها می‌توان تأثیرات این کار را دید.

سازندگی در سرزمین آفتاب

بخش اعظمی از کارهای سپاه و بسیج و نیروهای جهادی به کارهای ساخت‌وساز و توجه به نیاز مهندسین کم‌برخوردار در حوزه مسکن بازمی‌گردد، اما در استان مرکزی بحث عمرانی به شاخه‌های زیادی تقسیم شده و بر همین اساس رویکرد سپاه روح‌الله استان در اجرای طرح‌های عمرانی حرکت در بستر پروژه‌هایی است که در راستای ایجاد اشتغال و تحقق اقتصاد مقاومتی و مردمی در روستاها قلمداد می‌شوند.

در همین راستا طرح‌های زینادی مرتبط با آب کشاورزی در مناطق محروم و کم‌آب با هدف کمک به ایجاد اشتغال، افزایش سطح زیر کشت و جلوگیری از هدررفت منابع آب توسط جهادگران بسیجی سپاه روح‌الله تاکنون اجرا شده است.

این پروژه‌ها در قالب احداث خطوط انتقال آب، کانال‌های کشاورزی، استخراج ذخیره آب و لایروبی قنوات در دستور کار قرار گرفته است و با بهره‌برداری از آنها، مهندسین توانسته‌اند از خدمات‌شان بهره‌مند شوند. به عنوان مثال در یک سال اخیر بیش از ۳۵ کیلومتر خط انتقال آب کشاورزی، بیش از ۲۵ کیلومتر لوله‌گذاری، مرمت

و لایروبی قنوات و همچنین در راستای بهبود راندمان نگهداری آب در مجموع ۳۰ هزار مترمکعب استخر ذخیره آب کشاورزی با مشارکت گروه‌های جهادی بسیج در روستاها اجرا شده است.

اجرای همین پروژه‌ها باعث شده است بیش از ۲ هزار و ۵۰۰ هکتار زمین جدید زیر کشت برود و به صورت میانگین از هدررفت ۲۸ درصدی آب در این طرح‌ها جلوگیری شده است.

اجرای پروژه‌ها با محوریت مردم ویژگی بارز پروژه‌های اجرا شده در استان مرکزی نقش آفرینی اساسی مردم در اکثر کارهاست که این همدلی هم سرعت انجام کار را بالا برده و هم توانسته است نتایج را به شدت بهبود بخشد. سپاه راندمان نگهداری آب در مجموع ۳۰ هزار مترمکعب استخر ذخیره آب کشاورزی با مشارکت گروه‌های جهادی بسیج در روستاها اجرا شده است.

یکی از جهادگران بسیج سازندگی استان مرکزی در مورد پروژه‌های به اجرا درآمده در این منطقه می‌گوید: «در سال گذشته حدود ۱۴۰ پروژه در راستای امید آفرینی و کمک به اقتصاد مقاومتی در سطح استان‌ها و مناطق محروم استان مرکزی اجرا کردیم. این پروژه‌ها عمدتاً با کمک و مشارکت خود اهالی و گروه‌های جهادی انجام شده است.»

امید محترمی می‌دهد: «انجام این پروژه‌ها توانسته است نتایج را به شدت بهبود بخشد. سپاه راندمان نگهداری آب در مجموع ۳۰ هزار مترمکعب استخر ذخیره آب کشاورزی با مشارکت گروه‌های جهادی بسیج در روستاها اجرا شده است.»

جهادگران در نقاط مختلف کشور به یاری کشاورزان رفتند

لوله‌گذاری آب کشاورزی انجام شده است. محترمی با تأکید بر اینکه با انجام این پروژه‌ها توانستیم زمین‌های کشاورزی غیرقابل استفاده را قابل بهره‌برداری کنیم، تأکید می‌کند: «در یک روستا ۱۰۹ هکتار زمینی که از دسترس مردم خارج شده بود و سال‌های سال در آن استفاده نمی‌کردند و به صورت کشت دیم از آن بهره‌برداری می‌کردند، بعد از اجرای پروژه‌های نوین، تحت آبیاری با آب قرار گرفت و حالا به صورت آبی کشت می‌شود. با این کار عملاً دهها هکتار در یک روستای کوچک به زمین‌های آنها اضافه شده که این خودش باعث می‌شود نه تنها رونق تولید در آن منطقه شکل بگیرد بلکه شاهد مهاجرت معکوس بوده و جوانان هم از بیکاری رها شوند.»

وی می‌گوید: «در این روستا هم آب بود، هم زمین اما کنار هم نبودند. آب تلف می‌شد و زمین بلااستفاده مانده بود. با مدیریت سپاه و گروه جهادی این دو به هم گره خوردند. ما از این قبیل کارها زیاد انجام دادیم و روستایی‌ها در شهرستان آشتیان که تنها راه درآمد اهالی آن کشاورزی بوده و محل تأمین آب قنات نیست کرده و راهش مسدود شده بود و هیچ آبی برای روستا نبود. در نتیجه تمام محصولات در معرض خرابی قرار گرفته بودند و نزدیک بود با خروج باقیمانده جمعیت از این منطقه، روستا تعطیل شود. گروه‌های جهادی کمتر از ۳۰ روز کاری را که هیچ پیمانکار و دستگاه تخصصی متولی نتوانسته بودند انجام دهند، در این روستا وقت گذاشتند و با لایروبی قنوات، حیات و کشاورزی به روستا برگشت و همه اهالی قدران بسیجیان و جهادگرانی هستند که واقعا در کار خود متخصص هستند اما هیچ ادعایی ندارند.»

این جهادگر با اشاره به دیگر اقدامات گروه‌ها ادامه می‌دهد: «در یک مورد در روستایی مردم نمی‌توانستند آب را مدیریت کنند، این روستا که جمعیتش هم خیلی بالاست، بسیج سازندگی در آنجا ورود کرد و پروژه احداث استخرهای ذخیره آب کشاورزی را در دستور کار خود قرار داد و با همت و تلاش جهادگران به مرحله اجرا رساندند. در کنار همه اینها دیگر اقدامات سازنده بسیج احداث حدود ۴۰ کیلومتر راه بین مزارع بود. راه‌هایی که ایجاد کردیم به جای راه‌های قدیمی و مالرو بود و بین مزارع قرار داشتند که قابلیت استفاده ماشین‌آلات کشاورزی در آن وجود نداشت.»

بسیج سازندگی و گروه‌های جهادی با مشارکت یکدیگر توانستند جاده‌ها را با قابلیت استفاده از ماشین‌آلات کشاورزی احداث کنند و عملاً جاده‌ها باعث رونق اقتصاد روستا شد چرا که جاده‌های که حیوانات از آن سخت عبور می‌کردند اکنون

در سال جاری برنامه‌ای تحت عنوان یادواره شهیدهای جهادی استانی و یادواره ملی جهادگران آسمانی را در دستور کار داریم. یادواره ملی شهیدهای جهادگران آسمانی در شیراز برگزار شد و این یادواره مقدمه‌ای می‌شود برای کنگره ملی شهیدهای جهاد و خدمت که در سال ۱۴۰۳ به صورت ملی برگزار خواهد شد. طی این مدت محتوا، مطالب مکتوب و مستندات آماده می‌شود تا به سطح مورد نظر برسد. کنگره ملی شهیدهای جهاد و خدمت را با همکاری وزارت جهاد کشاورزی و سایر نهاد‌های ذی‌ربط برگزار خواهیم کرد. یکی از رسالت‌های مهم بسیج، مأموریت‌های رفیع محرومیت‌ها در بخش بسیج سازندگی است. سال گذشته ۱۹ هزار و ۵۰۰ پروژه محرومیت‌زدایی در سراسر کشور به پایان رسید. بر همین اساس کار مشترکی بین دستگاه‌های اجرایی با حمایت مجلس شورای اسلامی، دولت، نهاد‌های مردم‌پایه و

سردار محمد زهرابی رئیس بسیج سازندگی کشور

۲۰ هزار پروژه محرومیت‌زدایی در کشور اجرایی شود. گروه‌های جهادی انجام شد. امسال ۲۰ هزار پروژه محرومیت‌زدایی در دست اجرا داریم. از جمله این پروژه‌ها آب شرب روستایی است که برای بیش از ۷ هزار روستا انعقاد قرارداد شده است. از اردیبهشت سال گذشته تاکنون کد هزار و ۲۰۰ روستا به پایان رسیده است که به زودی با حضور مسئولان روستایی و افتتاح می‌شوند. در بخش ساخت خانه هم برای مددجویان کمیته امداد بیش از ۱۱ هزار مسکن محرومان احداث شده است و امسال نیز همین تعداد در برنامه داریم تا آنها از خانه‌دوشی رها شوند، ضمن اینکه پروژه‌های آبرسانی تحت عنوان «از آبخیز تا جالیز» برای استان‌های خشک و شرقی کشور اجرایی شود. امیدواریم طرح از آبخیز تا جالیز و آسفالت بین مزارع محل قیر رایگان بتواند نیاز مردم را مرتفع و محرومیت را برطرف کند و شاهد توسعه روستاها و ماندگاری مردم در این مناطق و مهاجرت معکوس باشیم.

سر هنگام هوشنگ فولادی

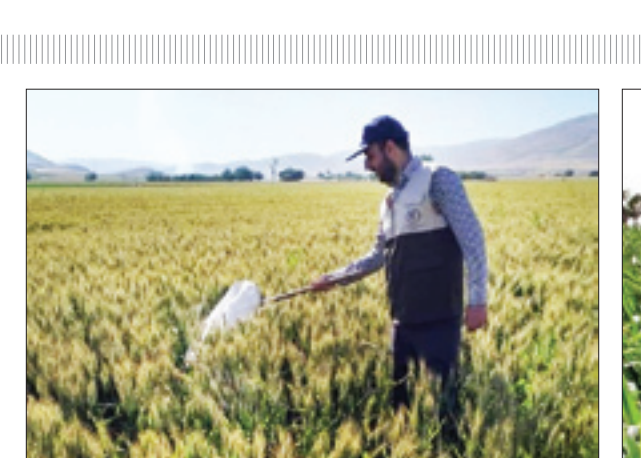
مسئول بسیج سازندگی سپاه حضرت قمر بنی هاشم (ع)

بهبودی راه‌های روستایی در دستور کار بسیج سازندگی

با شعار کمک به مردم محروم و فعالیت‌های اقتصادی انجام می‌شود و ۵۰۰ صندوق خدمات متنوع محرومیت‌زدایی به اهالی روستاهای مختلف در مناطق مختلف ارائه می‌شود. در همین راستای روزهای اخیر از روند طرح‌های محرومیت‌زدایی روستایی کلان‌درد بازنده، مشکل آفرین ایجاد شده و با کمک و همت و تلاش جهادگران بسیج سازندگی و مشارکت گروه‌های جهادی و تشکیلات مختلف مردم‌یار بسیج سازندگی به این نتیجه رسیدیم احداث پل را در دستور کار قرار دادیم تا راه مواصلاتی ۱۸ روستا هموار شود.»

وی ادامه می‌دهد: «بودجه پروژه را اداره راه و مدیریت بحران در اختیار ما قرار داد و جهادگران با مشارکت بسیج سازندگی و اداره راه و مدیریت بحران توانستند آب را مدیریت کنند، این روستا که مدیریت حرکت‌های جهادی بسیج سازندگی استان قزوین تصویب می‌کند: «در این منطقه ۱۸ روستا وجود دارد که برای رسیدن به جاده اصلی شهر باید از رودخانه به‌گذر رود می‌شدند و اکنون این امر برای آن‌ها میسر شده است. این پل که با همت و مشارکت گروه‌های جهادی و بسیج طی ۷۰ روز ساخته شده به نام پل بسیج نامگذاری شده و برای ساخت آن ۸۵۰ میلیون تومان هزینه شده است. مشکل تردد اهالی روستا و تبعات ناشی از آن سبب شده بود، مردم روستا به قزوین مهاجرت کنند و چون نتوانسته بودند با گرانی‌های شهر کنار بیایند به حاشیه شهر رفته و مشاغل کاذب داشتند اما بعد از احداث پل به روستاهای شان برگشتند و دوباره در کارهای شان یعنی کشاورزی و دامداری مشغول شدند.»

جهادگران در نقاط مختلف کشور به یاری کشاورزان رفتند